

Honeypot

Controversiële filmvertoning Honeypot door Kirac gaat toch door. Wie zijn deze provocateurs?

Beeld uit de film Honeypot. Beeld Kirac

Actiegroepen protesteren tegen vertoning van de film *Honeypot* in het Amsterdamse debatcentrum De Balie woensdag. Zij vinden dat de makers seksueel geweld verheerlijken. De Balie laat de film gewoon zien.

Robin Goudsmit 27 oktober 2021, 07:25

Het Amsterdamse debatcentrum De Balie vertoont woensdagavond een film waarvan de plot op zijn zachtst gezegd wat wonderlijk aandoet. Kunstenaarscollectief Kirac filmde voor *Honeypot* de 'linkse' studente Jini, die op de website GeenStijl een oproep deed dat ze 'seks wilde met een reaguurder', onder voorwaarde dat de ontmoeting gefilmd zou worden.

Filosoof Sid Lukkassen, betrokken bij Forum voor Democratie, reageerde. Tot seks komt het niet. Wel wordt Lukkassen flink getreiterd, en de ontredderd uitziende filosoof baalt dan ook al snel van zijn deelname.

Politieonderzoek

Kirac mengt zich graag in de (online) polarisatie tussen politiek links en rechts. Op de premièreavond, die al op 8 oktober plaatsvond, ging het collectief echter nog een stuk verder. Voor die gelegenheid had Kirac kunstenaar Julian A. uitgenodigd, over wie NRC vorig jaar een uitgebreid onderzoek publiceerde. Daarin werd gesteld dat A. zo'n twintig vrouwen zou hebben verkracht, mishandeld en geïntimideerd. Er loopt een politieonderzoek naar hem.

Op de première werd A. te paard onthaald, waarmee hij over een met bloemblaadjes bestrooid pad reed. De actie vond plaats omdat

Kirac zich wil verzetten tegen wat de leden zien als cancelcultuur. “A. is nu glazenwasser in Den Haag en is de kunstwereld uitgezet”, zegt Kirac-oprichter Stefan Ruitenbeek. Dat vindt hij onrechtvaardig.

Vanwege het verschijnen van A. bij Honeypot willen actiegroepen dat een vertoning van de film in De Balie woensdagavond wordt geschrapt. “De aanwezigheid van A. was een dikke middelvinger naar de slachtoffers”, zegt een woordvoerder van de feministische organisatie Wonda Collective, dat maandag tegen de filmavond demonstreerde. Wonda heeft zo’n 1700 handtekeningen verzameld tegen de avond in De Balie.

‘Laster en leugens’

Yoeri Albrecht, directeur van De Balie, zegt dat de handtekeningenactie berust op ‘laster en leugens’. Julian A. is woensdagavond niet uitgenodigd. Sterker nog, vult het hoofd communicatie van De Balie aan, de aanwezige beveiligers weten hoe A. eruit ziet en zullen hem weren. Ook is er extra politiebeveiliging. Daarnaast zegt De Balie Kirac ‘geen platform te geven’, al komt Ruitenbeek wel op het podium om vragen te beantwoorden.

“De film wordt juist op deze avond kritisch bevraagd”, zegt de woordvoerder daarover. “Na deze avond zal de film toch online te zien zijn, dus wij bieden de nodige context.” Ruitenbeek wilde eigenlijk dertig gastenlijstplekken, maar kreeg er twee. Het is met klem niet de avond van Kirac, wil De Balie maar zeggen.

Kirac hield maandagavond wel een tegendemonstratie. Daarbij namen ze ook een taart mee, met daarop een foto van een been van A. “Een gift van de ene tribale stam aan de andere”, noemde het collectief die actie.

Beeld uit de film Honeypot Beeld Kirac

Wie zijn de provocateurs van Kirac?

Voor de filmmakers van Kirac draait naar eigen zeggen alles om kunst. Dat mensen gekwetst worden, hoort er volgens hen bij. 'Uiteindelijk moet je voor de kunst naar de hel durven te gaan.'

Zonder uitzondering komt iedereen die gevraagd of ongevraagd meedoet aan een film van filmcollectief Kirac (Keeping It Real Art Critics) er bekaaid vanaf. Maar iedereen die daar vervolgens gechoqueerd door is, valt in de categorie 'polderaars, burgerlijke mensen', aldus kunstenaar Stefan Ruitenbeek, die met zijn partner en Kirac-huisfilosofe Kate Sinha het middelpunt vormt. "Voor mij is kunst alles. Het is een spel. Mensen die hier truttig op reageren, willen niet tussen de regels door lezen."

Sinds 2016 maakt Kirac onlinefilms waarin ze fikse kritiek uiten op de kunstwereld. In de ene film krijgen ze gallerist Mara McCarthy aan het huilen, in de andere wordt architect Rem Koolhaas op de korrel genomen. Vooral in het begin is er lof voor deze rücksichtsloze aanpak; het collectief ontvangt tot op de dag van vandaag subsidie van het Mondriaanfonds.

Fel tegen babyboom-elites

In haar bestaansgeschiedenis krenkt Kirac behoorlijk wat mensen. Bij de Gerrit Rietveld Academie wordt het collectief weggestuurd

vanwege uitspraken van Sinha, die over een tentoonstelling van kunstenares Zanele Muholi opmerkt dat “de bezoeker geacht werd geïnteresseerd te zijn in de luie spinsels van een verwende snol, alleen omdat ze uit Zuid-Afrika komt, lesbisch en zwart is”. Het collectief verzet zich ook fel tegen babyboom-elites, die de scepter zwaaien in culturele instituten waar het ‘veel meer toegang toe zou willen hebben’.

Na alle ruzies aan de linkerkant van het politieke spectrum, volgde recentelijk ook een breuk op rechts. Oorspronkelijk juicht de rechtse treiterwebsite GeenStijl het initiatief van Kirac-coryfee Jini Jane toe. Zij wil als ‘links UvA-meisje’ graag op camera seks met een reaguurder. Maar als filosoof Sid Lukkassen vervolgens in Jini’s boudoir wordt vernederd, is voor GeenStijl de maat vol. Zij zullen de video niet plaatsen.

De kunstenaars zitten niet met Lukkassens berouw. “Als kunstenaar moet je kunnen huichelen. We gaan erg flexibel met de waarheid om, om zelf aan waarheidsvinding te doen”, zegt Sinha. Zij en Ruitenbeek tonen een zeker dedain voor morele principes. “Bij een gebrek aan verankering vinden mensen houvast in morele uitgangspunten. Maar uiteindelijk moet je voor de kunst naar de hel durven te gaan.” Lukkassen schrijft zelf in *De Dagelijkse Standaard*

dat hij het 'bizar' vindt dat de film is gepubliceerd, maar ook inziet dat het 'contraproductief is om daar met Kirac ruzie over te maken.'

Mannen die beschuldigd worden van misbruik

In hun volgende project wil Kirac het opnemen voor de rechten van mannen die beschuldigd worden van misbruik. Zij worden in de ogen van het collectief onterecht 'gecanceld'. De samenleving, zo vindt Kirac, oordeelt veel te snel over deze mannen.

In een nieuwe film gaat het collectief daarom een 'showproces' houden. Daarin is een man te zien die ook werd genoemd in het misbruik-onderzoek van *NRC* naar Julian A. Tegen hem werd zeker één aangifte gedaan. Kirac wilde oorspronkelijk ook de slachtoffers in de film laten spelen, maar of zij willen meewerken, kan Ruitenbeek nog niet zeggen.

Lees ook:

Cancelcultuur? Onzin! Eindelijk richten musea en uitgevers zich eens op de samenleving

Gevestigde kunstenaars en schrijvers die gruwen van de braafheid van deze tijd, kunsthistoricus Joke de Wolf heeft geen medelijden met ze.

Het is de hoogste tijd om werk te maken van diversiteit in de kunstwereld.